

[Munch-Petersen.]

disse Tvangsforanstaltninger yderligere øger deres Had til alle ordnede Forhold, deres Had til Arbejde derved, at dette Arbejde i disse forskellige Anstalter er et Tvangsarbejde, der aldeles ikke er egnet til at opdrage dem til at blive samfundsnyttige Borgere.

En Ændring paa dette Punkt forudsætter naturligvis ogsaa andre Samfundsforhold, hvor man virkelig ønsker at opdrage Samfundsbørgerne til kollektivt indstillede Individuer, Individuer, som gaar ind i en kollektiv Enhed; og et ordentligt System for dem, der har begaaet Forbrydelser, hvorved de virkelig opdrages og ikke straffes, kan derfor heller ikke ventes gennemført i det kapitalistiske Samfund, men først efter at Arbejderklassen har taget Magten.

Ordføreren for Forslagsstillerne har atter i Dag givet en vis Slags Begrundelse for sin Opfattelse ud fra sin kristelige Indstilling. Det er ganske vist vanskeligt for os andre at forstaa, at man efter en kristelig Opfattelse ønsker, at grove Forbrydere hurtigst muligt sendes til Helvede, for saadan maa det vel udtrykkes efter en kristelig Opfattelse, at de ikke skal sone deres Forbrydelse her i Livet, men hurtigst muligt skal sendes til Helvede, idet jeg gaar ud fra, at de Præster, som er Tilhængere af dette Forslag, mener, at der er noget, der hedder Helvede, eller andre evige Straffe, og Forslaget maa derfor efter kristelig Opfattelse siges at gaa ud paa dette. Men det er naturligvis umuligt, at Kristendom og Logik skal have noget med hinanden at gøre, og Kristendommen ligesom alle andre Religioner har jo ogsaa altid vist sig udmærket at kunne tilpasses efter de forhaandenværende Forhold eller efter, hvad man af andre Grunde ønskede.

Naar Medlemmer af Det konservative Parti ved dette Forslag kræver en Folkeafstemning, saa er Hensigten dermed ganske tydeligt at søge at ophidse en Stemning paa Grundlag af visse Forbrydelser, der er begaaet i den sidste Tid. Det er en Spekulation i de laveste Instinkter, i Hævnfølelse og andre lave Instinkter, som man ganske bevidst søger at ophidse; for naar man først ophidser disse Instinkter paa et vist Omraade, kan man maaske ogsaa faa dem ophidset paa andre Omraader — og man har jo især i vort sydlige Naboland set, hvorledes store Forbilleder for de ærede Medlemmer søger at ophidse Befolkningens laveste Instinkter til deres politiske Formaal.

Thomsen: Man maa vel gaa ud fra, at Hensigten med at tildele Straffe i al Almindelighed ikke alene er at paavirke den strafskyldige, saa at han maaske kan blive en bedre Samfundsborger, men at Hensigten ogsaa er at virke afskrækkende. Maaske det opdragende er paa sin Plads for visse, navnlig de unge Forbrydere. Men yderst betænkeligt forekommer det mig at være at gøre Fængselsopholdet til en Slags Rekreation, som vedkommende kan prale med ikke er at regne for noget som helst ubehageligt. Et Fængselsophold bør være af en saadan Beskaffenhed — det synes jeg, der kan være Grund til ogsaa at gøre opmærksom paa ved en Lejlighed som denne —, at den, der een Gang har været straffet, virkelig vil sætte noget ind paa fremtidig at undgaa at komme ind under Landets Straffelove.

Under alle Omstændigheder bør det være Statens og Samfundets Sikkerhed, der gaar forud for Hensynet til den strafskyldige. Og her kommer man da i alt Fald ikke uden om, at Dødsstraffen er en absolut Garanti for, at Rovmordere og lignende samfundsfarlige Forbrydere ikke igen faar Lejlighed til at sprede Gru og Ødelæggelse om sig. Mig forekommer det at være en Krænkelse af Retsbevidstheden, naar man gennem vidtløftige og kostbare Retsforhandlinger som Regel viser ogsaa Morderen et overdrevent Hensyn. Det vilde sikkert være mere formaalstjenligt, om man, naar et Mord er tilstrækkeligt opklaret, da kort og godt sætter Punktum ved at tage Forbryderens Liv. Nu sætter man ofte Himmel og Jord i Bevægelse for at finde Genstande, der ofte har meget ringe Forbindelse med Ugeringen, og naar alt er fundet frem og Dommen er afsagt, ja, saa bliver Morderen anbragt under Forhold, som i alle Tilfælde betyder store Udgifter for det Samfund, som han har forvoldt Sorg og Ulykke.

Lad det, som det foreslaas her, være Befolkningens Retsfølelse, der bliver afgørende for, om Dødsstraffen skal gennemføres og benyttes. En Folkeafstemning som den foreslaaede vil efter min Mening være paa sin Plads. Naar der er Tale om personligt Nødværge, er der ingen Tvivl. Den, der dræber en Forbryder, som trænger ind i et fredeligt Hjem ved Nattetid, og hvis Hensigt selvfølgelig ingen paa Forhaand kan vide noget om — den, som skyder en saadan Karl en Kugle for Panden, vil i alle Tilfælde være sikker paa at have Befolkningens Sympati paa sin Side. Naar det er Tilfældet — og det er der aldeles ingen Tvivl om —, naar Retsbevidstheden i Befolkningen